

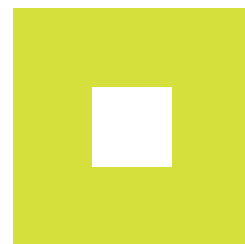

ARJAN PREGI

Rojen 5. julija 1973 v Ljubljani. Leta 1998 je Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani diplomiral, leta 2001 magistriral iz slikarstva in leta 2004 iz grafike. Zadnji semester magistrskega študija slikarstva je obiskoval na IUP Indiana University of Pennsylvania (ZDA).

Do sedaj je imel preko 20 samostojnih razstav. Med pomembnejšimi selekcioniranimi so bile razstave "Revizija. Slika 70+90", leta 2001 v Galeriji P74, "Slovenska umetnost 1995--2005: Teritoriji, identitete, mreže", leta 2005 v Moderni galeriji in "Risba na Slovenskem II", leta 2010 v Muzeju sodobne umetnosti Zagreb.

Ukvarja se s slikarstvom, grafiko, ilustracijo in oblikovanjem. Živi in dela v Ljubljani.

galerija**krško**

Odpiralni čas:

Od torika do sobote
od 12. do 18. ure ter ob
nedeljah od 14. do 18.
ure po predhodni najavi
v Mestnem muzeju
Krško t 07 49 211 00.
Za najavljene
obiskovalce in skupine
po dogovoru.

**Kulturni dom Krško, enota
Galerija Krško
Valvasorjevo nabrežje 4,
8270 Krško
t 07 490 51 73
e info@galerijakrsko.si
www.galerijakrsko.si**

Razstavo je omogočila:
Občina Krško

Izdal in založil **Kulturni dom Krško**, zanj **Katja Ceglar**
Kustosinja razstave
Alenka Černelič Krošelj
Postavitev razstave
Arjan Pregl
Besedilo **Alenka Černelič Krošelj**
Pregled **mag. Mateja Jankovič Čurič**
Fotografija **Arjan Pregl**
in **Nina Sotelšek**.
Oblikovanje **Mi ka do**
Tisk **Kolortisk**
Naklada 250 •
Krško, maj 2011

KULTURNI
D O M
K R Š K O

Arjan Pregl INTERVENCIJA OD ZGORAJ

Razstava, 24. maj - 26. junij 2011

Intervencija od zgoraj ali kdo je kriv za umetnost?

Arjan Pregl je izkušen družbeno angažiran umetnik, pa ne zato, ker bi to vedno želel. Arjan Pregl je klasični slikar, ki vedno znova redefinira pomen in smisel slikarstva, pa ne zato, ker ne bi obvladal svojega likovnega polja in bi zakrival likovne probleme. Arjan Pregl je razmišljujoč umetnik, ki z veliko konceptualnih primesi sestavlja nove in nove zgodbe tudi zato, ker je proti umeščanju v eno smer in ker je nasprotnik jasno prepoznavnega in oblikovanega likovnega izraza. Njegov raznovrsten likovni izraz soustvarjajo preiščeni koraki, soodvisni od vseh primesi sodobnosti in njenih dogodkov, utemeljeni v neusahljivem idejnem vrtincu različnih preteklosti, ki vodijo k trdno oblikovanim ciljem.

Vsaka nova razstava je za umetnika izziv, vsaka postavitev v nekdanjo, že leta 1939 odposvečeno cerkev, pa je za umetnika, kot je Arjan Pregl, še večji izziv. Prostor, ki nam z arhitekturo pokaže svoj namen in smisel, z razstavami postaja prostor, kjer se "božje sile" soočijo, srečajo in prepletejo.

Druga razstava leta 2011 v Galeriji Krško je razstava toastov. Na njih so upodobljeni različni komunistični voditelji, ki so danes del množične (pop) kulture; njihove podobe poznamo, njihovo delo in njihova prizadevanja pa so manj znana in pomembna. Uporabimo jih takrat, ko jih potrebujemo, uporabimo jih takrat, ko lahko z njimi nekaj povemo, ko nam lahko "služijo". Pregl nas je spregledal in uporabil popularne podobe za ustvarjanje nove likovne zgodbe.

Toasti so z intervencijo postali "grafični listi". Umetnik jih je ustrezno pripravil - opekeli do zažganosti, jih z olfa nožem in s pomočjo realistično izrisane predloge prenesel - izpraskal odvečno in s tem omogočil, da se je prikazalo jasno prepoznavno "pravo obličje". Toast - "likovni material" nosi podobe in nosi sporočilo. Kruh, ki je eden najbolj prepoznavnih simbolov obilja, domačnosti, tradicije in istovetnosti ("dober kot kruh"), je minljiv. Sčasoma se posuši in razpade, ostanejo drobtine, ki jih nikoli več ne sestavimo. Tako so minljive tudi upodobljene ikone in ideje "srpa in kladiva", na katere umetnik opozori s posnetkom Marxovega Kapitala; na razstavi se vrta nazaj - kot "besedna" glasba, kot ponavljajoči vzorec, ki bi ga morali poznati, a ga ne želimo razumeti.

Na koncu ali na začetku ali pa v natančni sredini je samo črn kvadrat. Toast, ki še čaka na podobo ali pa je že sam po sebi podoba. Razplet ideje nam ponudi oblikovanje "lastnega odrešitelja". Mogoče se podoba v času razstave pokaže sama, tako kot se je že številnim ob raznih priložnostih in časih (npr. na toastu ob zajtrku). Umetnikova ideja se s tem nadaljuje in čaka "intervencijo od zgoraj", kar je izhodišče za najpomembnejše razmišljanje "izvajalcev umetnosti". Ali so res samo orodje v rokah višje sile? So nastale podobe, tokrat v toastu, samo odraz navodil "od zgoraj"? Je bil umetniku podarjen talent, ki ga mora uporabljati za doseganje "pravih ciljev"? Številna obdobja razvoja družbe in vzporedno razvoja umetnosti so zaznamovana s "pravilno umetnostjo", umetnostjo, ki je služila prevajanju, posredovanju in prenosu "pravih idej". Eno izmed teh nosijo tudi upodobljenci, nekateri jih častijo kot nosilce edine prave ideje, drugi jih poznajo, ker so "slavni" in jih lahko kot znane obraze srečajo na majicah, plakatih, skodelicah za čaj, šolskih zvezkih, svinčnikih in radirkah, za tretje so upodobljenci podobe zla. Na eni strani

so Marx, Lenin in Tito del velike ideje o rešitvi socialnih nesorazmerij in prerazporeditvi blaga, na drugi strani pa z njimi danes služijo številni, ki so brez ideje o "razporejanju dobrin". Umetnik se z uporabo toasta zavestno odreče vsaki možnosti poblagovljenja (koristi - zaslužka), saj je razpad umetnine nemogoče preprečiti, ostane lahko samo ideja oziroma "duhovna hrana".

Razstava ne služi polariziranju, propagandi ali glorificiranju. Ustvarjena je zato, da nas pritegne, da se ji lahko posmehujemo zaradi banalnosti, da se ji čudimo zaradi ustvarjalnosti in zanimive uporabe toasta, da se zgražamo zaradi umeščanja v prostor, ki je nekdanj služil miru, kontemplaciji, zbližanju in sporazumevanjem z nadnaravnim ... Arjan Pregl je ustvaril svečano, umirjeno, minimalistično, prefinjeno, estetsko vzdušje, ki, pa če je to še tako navidezno nesprejemljivo, združuje ideje krščanstva in komunizma.

Naključja so naključno preiščena in so mogoče prav tako "intervencija od zgoraj". Odprtje razstave na predvečer nekdanjega dneva mladosti, ki se v nekatera srca ponovno trdno sidra, je dokaz, da nas okoliščine vedno znova usmerijo ob pravem trenutku k pravim dejanjem. Ob razmišljanju o uporabi ikon različnih religij se tako kot osrednja ideja izpostavi ideja sožitja, sprejemanja, odpusčanja in zavedanja, da sta pomembni vera in upanje. Stene Galerije Krško so danes namenjene veri v umetnost, v umetnike, ki nas vedno znova pripravijo, da se sprašujemo in razpravljamo, da opazimo tisto, kar gre drugače mimo nas. V ta krog vključimo umetnika, pa čeprav bi si le-ta želel, da ga ne sprašujemo o bistvu, ampak ga določimo sami.

Alenka Černelič Krošelj